

Førarkort

Tove Briseid Tjugum

Fylkesmannen i Vestland

April 2019

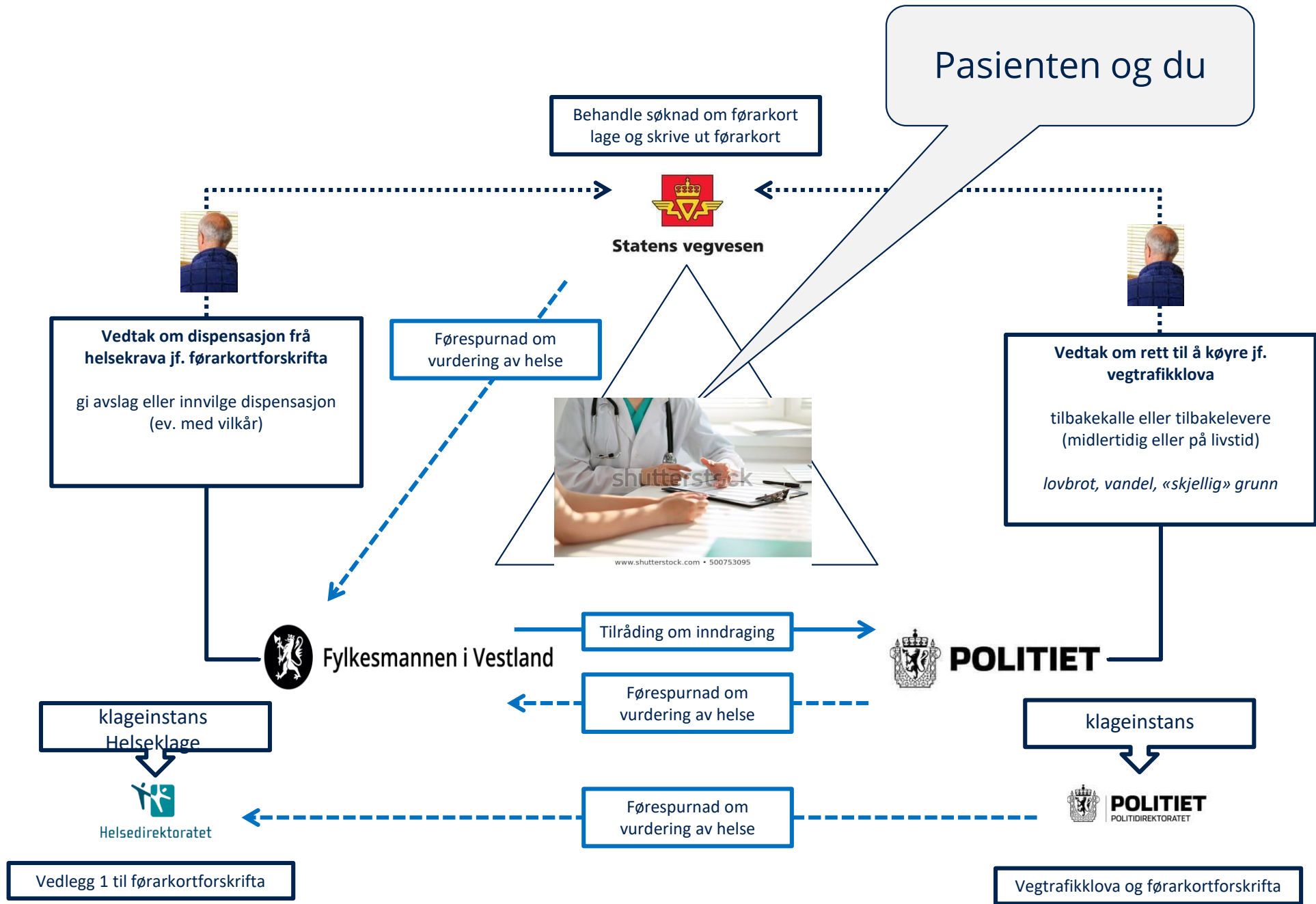
Risiko i trafikken

Førarkortforskrifta vedlegg 1 - helsekrav

- Syn
- Hørsel
- Kognitiv svikt
- Nevrologi
- Epilepsi
- Anfall/synkope
- Søvn
- Hjerte- og karsjukdom
- Diabetes
- Psykisk lidning
- Midler som kan påvirke kjøreevne
- Respirasjonssvikt
- Førleik
- Anna

... ??? ...

B

C1

D1

køyresetel

Førarkortgruppe 1 (låge klassar)

- AM145 Moped, 2-hjul
- AM146 Moped, 2-hjul
- AM147 Moped, 3- og 4-hjul
- S Motorsykkel, belte (snøscooter)
- T Traktor
- A1 Motorsykkel, lett
- A2 Motorsykkel, mellomtung
- A Motorsykkel, tung
- B1 Motorsykkel, 4-hjul
- B Bil, person- og varetransport
- B96 Tilhengar til B
- BE Tilhengar til B

Førarkortgruppe 2

(høge klassar)

- C1 Lastebil, lett
- C1E Tilhengar til C1
- C Lastebil, tung
- CE Tilhengar til C

Førarkortgruppe 3

(høge klassar, køyresetel og kompetansebevis)

- D1   minibuss
- D1E   minibuss med tilhengar
- D   buss
- DE   buss med tilhengar

- Kompetansebevis for utrykkingskløyning kode 160
- Køyresetel   (persontransport mot vederlag) buss og drosje

Helsedirektoratet førarkortrettlegg IS-2541:

Legens rolle som sakkyndig (helsekrav til førerkort)

Ved utstedelse av helseattest gir legen en sakkyndig uttalelse til vegmyndigheten om helsekravene er oppfylt. Ved attestutstedelsen er legen sakkyndig med en seleksjonsrolle og ikke en behandlerrolle. Det er viktig at legen er seg sitt ansvar som sakkyndig bevisst.

Hvis søker er uenig i optikerens eller legens vurdering av om helsekrav er oppfylt, kan man be om fornyet vurdering hos annen kompetent attestutsteder.

Statens vegvesen

HelseDirektoratet

Søknad om førerkort/ kompetansebevis

Eigenerklæring

Etternavn, fornavn, mellomnavn		Fødselsnummer (11 siffer)	
Adresse		Telefonnummer	Mobilnummer (for sms varsel)
Postnummer		E-post (for e-post varsel)	
Poststed		Ønsket målform: ☐ Bokmål ☐ Nynorsk	
Søknaden gjelder: ☐ Førerkort første gang ☐ Utvidelse ☐ Foryelse ☐ Innbytte av utenlandsk førerkort ☐ Tilbakelevering ☐ Kompetansebevis			
☐ AM145 tohjuls moped (født før 01.01.1985)	☐ B personbil/varebil	☐ D1 minibus	
☐ AM146 tohjuls moped (født etter 01.01.1985)	☐ B96 tilhenger til klasse B (vognvekt 3501-4250 kg)	☐ D1E tilhenger til klasse D1	
☐ AM147 tre- og firehjuls moped	☐ BE tilhenger til klasse B	☐ D buss	
☐ S beltemotorsykle/Innscooter	☐ C1 lett lastebil 3500-7500 kg	☐ DE tilhenger til klasse D	
☐ T traktor	☐ C1E tilhenger til klasse C1	☐ Kompetansebevis	
☐ A1 lett motorsykel	☐ C lastebil	☐ yrkesjåfer: godstransport	
☐ A2 mellomtung motorsykel	☐ CE tilhenger til klasse C	☐ yrkesjåfer: persontransport	
☐ A motorsykel		☐ utrykning (kode 160)	
☐ B1 firehjuls motorsykel			
Har du et førerkort fra et annet land?		Utstedt av (land)	
☐ Ja ☐ Nei Dersom ja - gi utfyllende opplysninger i feltene til høyre		Førerkort for klasse	
Fyller ut ved søknad om tilbakelevering av inndratt norsk/utenlandsk førerkort:		Utstedt dato	
		Gyldig til	
		Inndratt fra dato	
		Inndratt til dato	
Egenerklæring om helse – se baksiden av søknaden for informasjon			
Les grundig gjennom spørsmålene nedenfor før du besvarer spørsmålene og skriver under på søknaden.			
		Ja	Nei
1. Har du nedsatt synsstyrke, behov for synskorrigerende mer enn pluss 8 dioptrier, eller nedsatt sidesyn på ett eller begge øyne?	☐	☐	☐
2. Har du hatt dobbeltsyn siste tre måneder eller problemer ved kjøring i mørke eller ved vekslende lysforhold?	☐	☐	☐
3. Har du problemer med å orientere deg i trafikken eller bedømme trafikkbildet?	☐	☐	☐
4. Har du eller har du hatt neurologisk sykdom?	☐	☐	☐
5. Har du hatt besvimelsestilfeller, krampeanfall eller andre episoder med nedsatt bevissthet de siste 5 år?	☐	☐	☐
6. Har du hatt besvimelsestilfeller, krampeanfall eller andre episoder med nedsatt bevissthet de siste 10 år, eller har du brukt legemidler mot epilepsi i samme periode?	☐	☐	☐
7. Har du obstruktivt søvnapne syndrom (snorkesyke) eller annen søvnsykdom?	☐	☐	☐
8. Har du eller har du hatt hjerte-/karsykdom?	☐	☐	☐
9. Har du diabetes som behandles med legemidler?	☐	☐	☐
10. Har du eller har du hatt en alvorlig psykisk lidelse, eller har du en psykisk svekkelse som kan påvirke kjøringen din?	☐	☐	☐
11. Har du ADHD?	☐	☐	☐
12. Bruker du legemidler som kan påvirke kjøringen din?	☐	☐	☐
13. Misbruker du alkohol eller andre rusmidler, eller har du hatt slikt misbruk i løpet av de siste tre år?	☐	☐	☐
14. Har du svekket lungefunksjon?	☐	☐	☐
15. Har du eller har du hatt alvorlig nyresvikt?	☐	☐	☐
16. Har du nedsatt forlighet i arm eller ben?	☐	☐	☐
17. Er det andre helsemessige forhold som kan svekke din kjøreevne?	☐	☐	☐
Jeg er klar over at det er straffbart å holde tilbake eller gi uriktige opplysninger. Når det er krav om helseattest, gir jeg legen fullmakt til å innhente nødvendige og relevante helseopplysninger fra spesialist og tidligere fastlege uavhengig av taushetsplikt for å sikre en forsvarlig vurdering. Ved endring av min helse som kan påvirke kjøringen, har jeg plikt til å oppsøke lege for videre kjøring kan finne sted.			
..... Sted og dato		..... Søkerens underskrift	

Blankett NA-0201 søknad 2016

FKF V1 §§ 3 og 6

Etternavn, fornavn og mellomnavn	Fødselsnummer
----------------------------------	---------------

- Jeg er søkers fastlege.
 Eventuell annen tilknytning (vikar, behandlende spesialist o.l.).

- Søkers identitet er kjent fra tidligere.
 Det er forevist [akseptabel legitimasjon](#) med navn, fødselsnummer/D-nummer og bilde.

Jeg har lest søkers egenklærning om helse.

Helseattesten gjelder

☐ Førerkort første gang	☐ Tilbakelevering	☐ Godkj
☐ Utvidelse	☐ Utrykningskompetanse	☐ Godkj
☐ Fornyelse	☐ Kjøreseddel for drasje inntil 8 passasjerer	
☐ Innbytte av utenlandsk førerkort	☐ Kjøreseddel for buss	

Førerkortgruppe

- Førerkortgruppe 1   Førerkortgruppe 2   Førerkortgr

Dersom det foreligger en sykdom eller en helsevekkelse i kategoriene 1 til 15 under som kan medføre undersøkelse nærmere i samsvar med regler i Førerkortforskriften Vedlegg 1 – Helsekrav og Førerkortve lenket til aktuelle paragrafer i forskriftens vedlegg 1 og til anbefalinger i veilederen.

Howdan undersøkelsen er utført og konklusjonene av denne, skal dokumenteres i søkers journal, jf. jos

Den ferdige helseattesten skrives ut til søker, som tar denne med til trafikkstasjonen. Helseattesten må når den presenteres ved trafikkstasjonen.

1. ENKEL SYNSTEST [\(Forskriften\)](#) [\(Veilederen\)](#)

A. SYNSTYRKE

	Høyre øye	Venstre øye
Uten korreksjon		
Med korreksjon		
Korreksjonens styrke		

B. SYNSFELT

Har søker normalt synsfelt vurdert ved Donders metode når begge øyne er i bruk?

C. SYNSFUNKSJON

Har søker en svekkelse av synsfunksjon som gjør vurdering av optiker eller øyelege nødvendig

Dersom søker har dobbeltsyn, har hatt tap eller betydelig reduksjon av synet på ett øye, problemer med lysforhold, eller det foreligger mistanke om nedsatt sidesyn/sentralt synsfeltutfall eller progressiv øyes vurderes av optiker eller øyelege i henhold til Helseattest førerett – syn (Blankett IS-2571 2017) før at helseattest, eller helseattest gis med forbehold om at det leveres godkjent synsattest.

2. HØRSEL (Gjelder bare førerkortgruppe 3) [\(Forskriften\)](#) [\(Veilederen\)](#)

Har søker en hørselssvekkelse som medfører at talestemme ikke oppfattes på 4 meters avstand (Dersom hørselshjelp er nødvendig for førerett i førerkortgruppe 3, skal dette angis under vilkå

3. KOGNITIV SVEKKELSE [\(Forskriften\)](#) [\(Veilederen\)](#)

Foreligger det en tilstand med kognitiv svekkelse som kan gi økt trafiksikkerhetsrisiko?

Leges underskrift: .....

Ettemavn, fornavn og mellomnavn	Fødselsnummer
---------------------------------	---------------

4. NEUROLOGISKE SYKDOMMER [\(Forskriften\)](#) [\(Veilederen\)](#)

Har søker svekket balanse, koordinasjon eller psykomotoriske funksjoner som medfører økt trafiksikkerhet

5. EPILEPSI ELLER EPILEPSILIGNENDE ANFALL [\(Forskriften\)](#) [\(Veilederen\)](#)

- a) Har søker eller har søker hatt epilepsi eller epilepsilignende anfall?
 b) Bruker eller har søker brukt anfallsforebyggende legemidler mot epilepsi innenfor siste 10 år?

6. BEVISSTHETSTAP OG BEVISSTHETSFORSTYRRELSER AV ANNEN ÅRSAK [\(Forskriften\)](#) [\(Veilede](#)

Har søker hatt bevissthetstap eller bevissthetsforstyrrelse av annen årsak enn epilepsi, hjerte-/karsykdom elle

7. SØVNSYKDOMMER [\(Forskriften\)](#) [\(Veilederen\)](#)

Har søker, eller har søker hatt, påtrengende søvnnighet eller ukontrollerbar søvnn som kan utgjøre en trafiksikkerhetsrisiko?

8. HJERTE- OG KARSYKDOMMER [\(Forskriften\)](#) [\(Veilederen\)](#)

Har eller har søker hatt hjerte- og karsykdom med fare for plutselig innsettende bevissthetspåvirkning?

9. DIABETES [\(Forskriften\)](#) [\(Veilederen\)](#)

- a) Har søker diabetes?
 b) Har søker følgetilstander av diabetes som kan gi økt trafiksikkerhetsrisiko?
 c) Bruker søker insulin eller andre legemidler som kan gi hypoglykemi?

10. PSYKISKE LIDELSER ELLER SVEKKELSER [\(Forskriften\)](#) [\(Veilederen\)](#)

Har søker psykisk lidelse eller svekkelse som medfører trafiksikkerhetsrisiko?

11. BRUK AV MIDLER SOM KAN PÅVIRKE KJØREEVNET [\(Forskriften\)](#) [\(Veilederen\)](#)

Bruker eller har søker brukt alkohol, rusmidler eller legemidler i et omfang og på en måte som medfører økt trafiksikker

12. RESPIRASJONSSVIKT [\(Forskriften\)](#) [\(Veilederen\)](#)

Har søker en helsetilstand som gir risiko for pO₂ lavere enn 7,3 kPa og/eller pCO₂ høyere enn 6,7 kPa?

13. NYRESYKDOMMER [\(Forskriften\)](#) [\(Veilederen\)](#)

Har søker alvorlig kronisk nyresvikt, behov for dialyse eller har det vært utført nyretransplantasjon?

14. SVEKKET FØRLIGHET [\(Forskriften\)](#) [\(Veilederen\)](#)

- a) Mangler søker tilstrekkelig førighet til trafiksikker kjøring av motorvogn?
 b) Hvis Ja på spørsmål 14a: Er tilstanden stabil?

15. ANDRE SYKDOMMER OG HELSEVEKKELSER [\(Forskriften\)](#) [\(Veilederen\)](#)

Har fører annen eller generell helsevekkelse, eventuelt flere sykdommer samtidig, der svekket helsetilstand utgjør en risiko for trafiksikkerheten?

16. Oppsummering av spørsmålene 2–15

Hvis ett eller flere av spørsmålene 2–15 er besvart med Ja, må også følgende spørsmål besvares: Er helsekravene i vedlegg 1 likevel oppfylt, eventuelt med begrenset varighet og/eller særlige vilkår?

Leges underskrift: .....

Etternavn, fornavn og mellomnavn	Fødselsnummer
----------------------------------	---------------

Vurderingen er gjort i overensstemmelse med krav til forsvarlighet i helsepersonelloven § 4 og krav til attester, erklæringer o.l. i helsepersonelloven § 15. Min faglige vurdering er basert på førerkortforskriftens helsekrav, personlig gjennomført undersøkelse, eventuell spesialisterklærning og/eller gjennomført kjørevurdering ved trafikkstasjonen.

Kryss av for helsekrav ikke oppfylt eller helsekrav oppfylt, angis anbefalt varighet.	Helsekrav ikke oppfylt	Helsekrav oppfylt	
		Det anbefales gitt førerett med vanlig varighet	Det anbefales gitt førerett med begrenset varighet (angi antall år)
Førerkortgruppe 1			
Førerkortgruppe 2			
Førerkortgruppe 3 inkludert kjøreseddel for drasje inntil 8 passasjerer			
Førerkortgruppe 3 inkludert utrykningskompetanse/kjøreseddel for buss			

Er det tatt hensyn til forventet progresjon av eventuelle helsesvekkelser ved anbefaling av varighet for føreretten?	Ja	Nei
--	----	-----

Helseattesten gis med følgende vilkår:

- Optisk korreksjon må brukes under kjøring av motorvogn i førerkortgruppe 1, 2 og 3.
- Optisk korreksjon må brukes under kjøring av motorvogn i førerkortgruppe 2 og 3.
- Helseattest gis med forbehold om at det leveres godkjent Helseattest førerett – syn.
- Hørselshjelp må brukes under kjøring av motorvogn (gjelder førerkortgruppe 3).
- Protese/ortose (støtteskinne o.l.) må brukes under kjøring av motorvogn i førerkortgruppe 1, 2 og 3. (Krysses av dersom bruk av protese/ortose er nødvendig for å oppfylle helsekravet ved progressiv førighetssvekkelse.)
- Ved ja på spørsmål 14b (stabil førighetssvekkelse) vurderer trafikkstasjonen om førerett likevel kan gis i tråd med [førerkortforskriften vedlegg 1 § 41](#)
- Eventuelle særlige vilkår: .....

Dato .....

Leges stempel eller navn i blokkbokstaver: .....

Leges underskrift og HPR-nummer: .....

Fyller – eller fyller ikkje helsekrava?

TO BE OR NOT TO BE?

That is the
question. ”

—WILLIAM SHAKESPEARE

Køyrerurdering

- Statens vegvesen
- Personar som har/har hatt førarrett
- Køyrerurdering etter oppmoding frå attestutstedar (mal i IS-2541)
- Supplement til helseundersøkinga
- Gratis – må leige bil med dobbelt pedalsett

Etternavn, fornavn og mellomnavn

Fødselsnummer

Vurderingen er gjort i overensstemmelse med krav til forsvarlighet i helsepersonelloven § 4 og krav til attester, erklæringer o.l. i helsepersonelloven § 15. Min faglige vurdering er basert på førerkortforskriftens helsekrav, personlig gjennomført undersøkelse, eventuell spesialisterklæring eller gjennomført kjørevurdering ved trafikkstasjonen.

HPL § 4. Forsvarlighet

Helsepersonell skal utføre sitt arbeid i samsvar med de krav til faglig forsvarlighet og omsorgsfull hjelp som kan forventes ut fra helsepersonellens kvalifikasjoner, **arbeidets karakter og situasjonen for øvrig**.

Helsepersonell skal innrette seg etter sine faglige kvalifikasjoner, og skal innhente bistand eller henvise pasienter videre der dette er nødvendig og mulig. Dersom pasientens behov tilsier det, skal yrkesutøvelsen skje ved **samarbeid og samhandling med annet kvalifisert personell**. Helsepersonell har plikt til å delta i arbeid med individuell plan når en pasient eller bruker har rett til slik plan etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-5.

HPL § 15. Krav til attester, erklæringer o.l.

Den som utsteder attest, erklæring o.l. skal være **varsom, nøyaktig og objektiv**. Attest, erklæring o.l. skal være korrekt og **bare inneholde opplysninger som er nødvendige for formålet**. Attest, erklæring o.l. skal inneholde alle opplysninger som helsepersonellet bør forstå er av betydning for mottageren og for formålet med attesten, erklæringen o.l. Helsepersonellet skal gjøre det klart dersom attesten, erklæringen o.l. bare bygger på en **begrenset del av de relevante opplysningene** helsepersonellet har. Helsepersonell som er **inhabil** etter forvaltningsloven § 6, skal ikke utstede attest, erklæring o.l.

Kørekarens FOR-1984-07-13 nr. 1467

Kortvarig redusert helse < 6 mnd

- Informere pasienten om ikkje å køyre inntil vidare
- Journalføres
- Bør vere skrifteleg
- Ikkje melding til Fylkesmannen

Langvarig > 6 mnd

- Informere pasienten om ikkje å køyre inntil vidare
- Journalføres
- Skrifteleg
- Meldeplikt til Fylkesmannen (HPL § 34)

Brot på køyrekarens – fare for liv og helse

HPL § 31. *Opplysninger til nødetater*

Helsepersonell skal varsle politi og brannvesen dersom dette er nødvendig for å avberge alvorlig skade på person eller eiendom.

1.4.6 Andre faresituasjoner

Dersom helsepersonell får kjennskap til at en person utsetter andre for alvorlig fare, skal politiet varsles. For eksempel dersom en pasient utsetter andre for alvorlig fare ved å kjøre bil påvirket av rusmidler. Det må være en nærliggende fare, for eksempel at personen er synlig beruset og stor sannsynlighet for at kjøringen vil medføre skade. At en person kjører bil ulovlig, for eksempel uten førerkort, er ikke i seg selv nok til at politiet skal varsles.

Meldeplikt til Fylkesmannen - HPL § 34

§ 34. Opplysninger i forbindelse med førerkort og sertifikat

Lege, psykolog eller optiker som finner at en pasient med førerkort for motorvogn eller sertifikat for luftfartøy, ikke oppfyller de helsemessige kravene som stilles, skal oppfordre pasienten til å innlevere førerkortet eller sertifikatet. Dersom pasientens helsetilstand antas ikke å være kortvarig, skal helsepersonell som nevnt gi melding til offentlige myndigheter etter nærmere regler fastsatt av departementet i forskrift.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser til gjennomføring og utfylling av første ledd, og kan gi reglene i første ledd tilsvarende anvendelse i forhold til pasienter som har tjeneste utenfor luftfartøy, dersom tjenesten har betydning for luftfartens sikkerhet.

Førarkortforskrifta vedlegg 1

https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2004-01-19-298/KAPITTEL_15#KAPITTEL_15

Takk for meg !

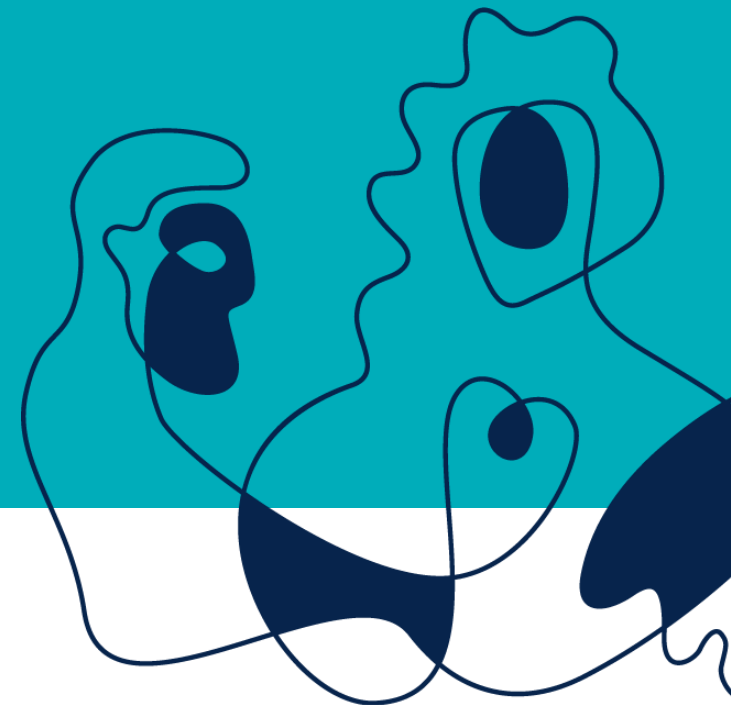
Rådgjevar Tove Briseid Tjugum

Telefon 57643181

fmsftbt@fylkesmannen.no

Fylkesmannen i Vestland

April 2019